

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Politiek en ruimte

Opgave 1 – Darfur

1 maximumscore 3

- kaart 219A (52e druk: 176A) 1
- Uit de uitleg moet blijken dat
- in het gebied verwoestijning optreedt (oorzaak) 1
 - waardoor er minder bestaansmogelijkheden zijn (en dus strijd om voedsel en water ontstaat / nomaden en akkerbouwers om grond en water strijden) (gevolg) 1

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste redenering zijn:

- De bevolking is overwegend nomadisch 1
 - en zal (daardoor) weinig binding met een specifiek gebied (land) hebben 1
- of
- De bevolking van Sudan is zeer heterogeen van samenstelling 1
 - waardoor de bevolking nauwelijks een gemeenschappelijke identiteit / binding heeft 1
- of
- De staat Sudan is een jonge staat / is pas in 1956 ontstaan 1
 - waardoor de bevolking nog nauwelijks een binding vertoont met het land 1

Opmerking

Antwoorden die ingaan op religieuze factoren zijn niet juist, omdat de bevolking van Sudan overwegend islamitisch is.

3 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste argumenten zijn:

- Het grote aantal mensen in de vluchtelingenkampen vergroot de concurrentie om water, voedsel en brandhout.
- De Janjaweed kunnen de vluchtelingen achtervolgen tot in Tsjaad (en de strijd in dat land voortzetten).

per juist argument 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat • China van de Sudanese regering toestemming heeft gekregen om olie te winnen in Sudan • en daarom de Sudanese regering te vriend zal willen houden	1 1
5	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste redenen zijn: – De regering lijkt niet van plan het conflict te sussen. – De internationale gemeenschap is verdeeld. – De Afrikaanse Unie heeft / De Organisatie van Afrikaanse Eenheid heeft / de landen die bij het conflict betrokken zijn hebben geen middelen om vrede af te dwingen. per juiste reden	1

Opgave 2 – Tomatenteelt in Europa

6	maximumscore 2 • regionale specialisatie • het warme/zonnige klimaat	1 1
7	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste voordelen zijn: – De Nederlandse tomatenteelt (gebeurt in kassen en) is minder seizoensgebonden dan de Spaanse tomatenteelt. – De Nederlandse tomatenteelt vindt plaats in een zeer dichtbevolkt deel van de EU (de transportkosten voor Nederlandse tomaten zullen dus gering zijn). – Nederland heeft een betere marketing en afzetstrategie. per juist voordeel	1

Opgave 3 – Ziekenhuizen in Zeeland

8	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste uitleg is: • Zeeland bestaat voor een groot deel uit eilanden en schiereilanden (die slechts op enkele plaatsen door middel van dammen, bruggen of een tunnel met elkaar verbonden zijn) (oorzaak) • waardoor de relatieve afstand tot het ziekenhuis voor veel Zeeuwen groot is (waardoor er meer ziekenhuizen nodig zijn) (gevolg)	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist argument zijn: – Goes ligt het meest centraal in Zeeland.– De relatieve ligging van Goes is het gunstigst.	
10	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist argument zijn: – De gemeente Middelburg (en de andere gemeenten op Walcheren) heeft relatief veel inwoners.– Middelburg heeft een relatief gunstige ligging ten opzichte van de toeristencentra aan de kust.	
11	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat • er in Zeeland sprake is van vergrijzing of • waardoor de behoefte aan medische voorzieningen groter zal worden• waardoor inwoners minder makkelijk grote afstanden kunnen afleggen om medische voorzieningen te bezoeken	1 1 1
12	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat • om de drempelwaarde voor specialistische handelingen te halen veel patiënten nodig zijn• waardoor het nodig is dat de reikwijdte van het hoofdziekenhuis wordt vergroot (en er dus een reorganisatie/fusie nodig is)	1 1

Migratie en mobiliteit

Opgave 4 – Binnenlandse migratie

13	maximumscore 2 • Uit de beschrijving moet blijken dat de migratiesaldi van de agglomeraties in de noordvleugel hoger zijn dan van de agglomeraties in de zuidvleugel• Voorbeelden van een juiste economische oorzaak zijn: – Het toenemende aantal arbeidsplaatsen in hoogwaardige dienstverlening (die vooral in de noordvleugel is geconcentreerd).– Een afnemend aantal arbeidsplaatsen in de industrie die vooral in de zuidvleugel is geconcentreerd.	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat • in bron 1 de grootstedelijke agglomeraties zijn weergegeven, dus zowel de stad als de omliggende gemeenten (oorzaak)• waardoor de migratie tussen stad en omliggende gemeenten buiten beeld blijft (gevolg)	1 1
15	maximumscore 2 • geboorteoverschot (verschil tussen geboortecijfer en sterftcijfer)• buitenlands migratiesaldo (verschil tussen immigratie en emigratie)	1 1

Opgave 5 – Migratie uit Afrika naar de Verenigde Staten

- 16** **maximumscore 1**
transporteerbaarheid/transferability
- Opmerking*
Elk ander genoemd begrip is 0 punten.
- 17** **maximumscore 1**
Uit het antwoord moet blijken dat dit de Afrikaanse landen zijn met de meeste inwoners.
- 18** **maximumscore 2**
 - De immigranten uit Afrika zijn meer verspreid over verschillende staten dan de immigranten uit Mexico 1
 - Een voorbeeld van een juiste reden is: 1
De immigranten uit de Afrikaanse landen hebben geen relaties met specifieke staten, terwijl immigranten uit Mexico die wel hebben (land van herkomst is dichtbij, in het zuiden van de VS spreekt men meer Spaans).
- 19** **maximumscore 2**
 - bij de immigranten uit Nigeria 1
 - In Nigeria is Engels de officiële landstaal 1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 Voorbeelden van positieve effecten zijn: – geldovermakingen – werk-/beroepservaring/brain gain bij terugkeer in eigen land – lagere bevolkingsdruk – lagere werkloosheid	
	per juist positief effect	1
	<i>Opmerking</i> <i>Bij het ontbreken van de toevoeging ‘bij terugkeer in eigen land’ in het tweede antwoord mag dit niet goed gerekend worden.</i>	

Opgave 6 – Mobiliteit en pendel

- 21 maximumscore 1**
- Voorbeelden van een juiste conclusie zijn:
- In stedelijke gebieden wordt meer van het openbaar vervoer gebruikgemaakt dan daarbuiten.
 - In het westen van Nederland wordt meer gebruik gemaakt van openbaar vervoer dan in het oosten.
- 22 maximumscore 2**
- Een voorbeeld van een juiste redenering is:
- Almere en Lelystad zijn aangesloten op het spoorwegnet, Zeewolde en Dronten zijn dat niet 1
 - Inwoners van Almere en Lelystad zullen dus meer gebruik maken van het openbaar vervoer dan inwoners van Zeewolde en Dronten 1
- of
- Almere en Lelystad zijn aangesloten op het spoorwegnet, waardoor men daar meer gebruik zal maken van het openbaar vervoer 1
 - Zeewolde en Dronten zijn niet aangesloten op het spoorwegnet, waardoor men daar meer gebruik zal maken van de auto 1
- 23 maximumscore 3**
- Hoogopgeleiden forenzen relatief meer dan laagopgeleiden 1
 - Hoogopgeleiden forenzen over grotere afstanden dan laagopgeleiden 1
 - Een voorbeeld van een juiste oorzaak is: 1
 Hoogopgeleiden kunnen het zich meer dan laagopgeleiden veroorloven om een grotere afstand naar hun werk te overbruggen / om een prettige woonomgeving zwaarder te laten wegen dan de reisafstand.

Vraag	Antwoord	Scores
24	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste redenering is: • In de gemeente Amsterdam is meer werkgelegenheid dan in omliggende gemeenten• daardoor forenzen er meer laagopgeleiden naar de gemeente Amsterdam dan vanuit die gemeente naar de omliggende gemeenten	1 1

Actieve aarde

Opgave 7 – Platen tektoniek en klimaat

25	maximumscore 1 kaart 193A (52e druk: 175A)	
26	maximumscore 2 Uit de uitleg moet blijken dat • bij een snelle 'seafloor spreading' er veel vulkanische activiteit is bij midoceanische ruggen (oorzaak)• waardoor veel CO₂ vrijkomt die het broeikaseffect versterkt (zodat de temperatuur zal stijgen) (gevolg)	1 1
27	maximumscore 3 Uit de redenering moet blijken dat • bij de Midden-Atlantische Rug de 'seafloor spreading' langzaam gaat en de ondiepe zone aan beide zijden van de rug smal is• bij de Oostpacifische Rug de 'seafloor spreading' snel gaat en de ondiepe zone aan beide zijden van de rug breed is• een snelle 'seafloor spreading' dus leidt tot een geringere gemiddelde diepte van de oceaانبodem	1 1 1
28	maximumscore 2 Uit de beschrijving moet blijken dat • er op korte termijn veel CO₂ in de atmosfeer wordt gebracht door de verbranding van fossiele brandstoffen• terwijl voor het vastleggen van CO₂ langs natuurlijke weg veel tijd nodig is	1 1

Vraag	Antwoord	Scores

Opgave 8 – Het ontstaan van een landschap in Yosemite

29 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist gebergte zijn:

- het Andesgebergte
- het Barisangebergte
- Kamtsjatka
- de oostelijke Aleoeten

30 maximumscore 1

graniet

31 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat

- Yosemite / de Sierra Nevada werd opgeheven 1
- waarna door erosie bovenliggende gesteentelagen zijn verdwenen 1

32 maximumscore 2

- glaciële erosie 1
- kaart 193C (52e druk: 175C) 1

Opgave 9 – Extreme omstandigheden in Australië

33 maximumscore 3

- bron 1B 1

Uit de argumentatie moet blijken dat

- de hoogste stand van de zon zich in januari boven het zuidelijk halfrond bevindt (oorzaak) 1
- waardoor er dan een lagedrukgebied ten zuiden van de evenaar zal zijn / de ITCZ ten zuiden van de evenaar ligt (gevolg) 1

34 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- de noordelijke wind een lange weg over land heeft afgelegd 1
- en dus een lage luchtvochtigheidsgraad heeft 1

35 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:

- Tijdens die maanden ligt het tropisch lage drukgebied daar (en brengt veel regen).
- Er is sprake van aanlandige wind (en dus is het er vochtig).

per juiste oorzaak 1

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 vrij naar: www.monde-diplomatique.fr

bron 2 bron: <http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/2005>

bron 3 bron: www.nos.nl/archief/2005

Opgave 2

bron 1 vrij naar: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal>

Opgave 3

bron 1 vrij naar: de Volkskrant, 15 januari 2009

bron 2 bron: www.vlissingen.nl, 11 april 2008

Opgave 4

bron 1 vrij naar: Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen, 17 april 2009,
<http://statline.cbs.nl/>

Opgave 5

bron 1, 2 en 3 vrij naar: www.migrationinformation.org

Opgave 6

bron 1, 2 en 3 bron: Bosatlas van Nederland, 2007

Opgave 7

bron 1 vrij naar: Kroonenberg, S., De aarde in rood, groen en wit, in: Geografie, juni 2005

Opgave 8

bron 1 Cito

bron 2 <http://photo.net/photo>

Opgave 9

bron 1 bron: Cito, 2009

bron 2 vrij naar: www.knmi.nl